

VPLIV PROJEKTOV ZA DIGITALIZACIJO ZDRAVSTVA IZ NAČRTA ZA OKREVANJE IN ODPORNOST NA JAVNO ZDRAVJE V SLOVENIJI

Povzetek

UVOD: Prispevek analizira vpliv projektov digitalizacije zdravstva v okviru slovenskega Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) na javno zdravje. V okviru NOO Slovenija izvaja projekte, kot so elektronski zdravstveni zapisi, telemedicina in upravljanje podatkovnih virov, da bi izboljšala kakovost in dostopnost zdravstvenih storitev. Kljub napredku ostajajo izzivi, povezani z usposabljanjem kadrov, varnostjo podatkov in integracijo informacijskih sistemov, ki bodo vplivali na dolgoročno uspešnost digitalizacije.

METODE: Raziskava je temeljila na analizi dokumentov, strateških načrtov, zakonodajnih okvirov ter primerjavah z mednarodnimi praksami. Sistemska analiza je omogočila razumevanje sprememb v zdravstvenem sistemu, medsebojne povezave med deležniki ter oceno učinkov digitalizacije na kakovost oskrbe, organizacijo dela in dostopnost storitev.

REZULTATI: Projekti digitalizacije zdravstva iz Načrta za okrevanje in odpornost izboljšujejo kakovost in dostopnost zdravstvenih storitev v Sloveniji. Elektronski zdravstveni zapisi, telemedicina in digitalno upravljanje podatkov zmanjšujejo čakalne dobe, olajšujejo organizacijo zdravstvenega sistema ter krepijo javno zdravje.

Kljub pozitivnim učinkom pa ostajajo izzivi, kot so digitalna pismenost uporabnikov, varstvo podatkov ter zagotavljanje enotne informacijske podpore za zdravstvene izvajalce.

DISKUSIJA IN ZAKLJUČEK: Analiza projektov digitalizacije zdravstva v okviru Načrta za okrevanje in odpornost kaže, da ti ukrepi lahko izboljšajo javno zdravje, vendar njihovi učinki pogosto niso sistematično merjeni. Kljub skladnosti projektov z evropskimi in svetovnimi smernicami, ni konkretnih kazalnikov za oceno vpliva na zdravje prebivalstva, kar omejuje možnosti za zmanjševanje zdravstvenih neenakosti. Digitalna preobrazba, vključno z elektronskimi zdravstvenimi zapisi in telemedicino, lahko dolgoročno poveča učinkovitost zdravstvenega sistema, vendar je uspešnost odvisna od digitalne pismenosti uporabnikov in usposobljenosti kadra. Za trajnostne učinke je ključna zdravstvena presoja že v fazi načrtovanja projektov, oblikovanje merljivih kazalnikov ter stabilno financiranje po izteku sredstev NOO.

Ključne besede: digitalizacija zdravstva, načrt za okrevanje in odpornost, javno zdravje

THE IMPACT OF HEALTHCARE DIGITALIZATION PROJECTS FROM THE RECOVERY AND RESILIENCE PLAN ON PUBLIC HEALTH IN SLOVENIA

Abstract

INTRODUCTION: The paper analyzes the impact of healthcare digitalization projects within Slovenia's Recovery and Resilience Facility (RRF) on public health. As part of this plan, Slovenia is implementing digitalization initiatives such as electronic health records, telemedicine, and data management systems to improve the quality and accessibility of healthcare services. Despite progress, challenges remain regarding staff training, data security, and system integration, which will affect the long-term success of digitalization.

METHODS: The research was based on an analysis of documents, strategic plans, legislative frameworks, and comparisons with international practices. A systemic analysis enabled an understanding of changes in the healthcare system, interconnections between stakeholders, and an assessment of the effects of digitalization on the quality of care, work organization, and service accessibility.

RESULTS: Healthcare digitalization projects from the Recovery and Resilience Facility improve the quality and accessibility of healthcare services in Slovenia. Electronic health records, telemedicine, and digital data management reduce waiting times, streamline healthcare system organization, and strengthen public health. Despite these positive effects, challenges remain, including users' digital literacy, data protection, and ensuring unified informational support for healthcare providers.

DISCUSSION AND CONCLUSION: The analysis of healthcare digitalization projects within the Recovery and Resilience Facility indicates that these measures have the potential to improve public health, yet their impact is often not systematically measured. Despite alignment with European and global guidelines, the lack of specific indicators for assessing effects on population health limits efforts to reduce health inequalities. Digital transformation, including electronic health records and telemedicine, can enhance long-term healthcare system efficiency, but its success depends on users' digital literacy and the preparedness of healthcare personnel. Ensuring sustainable effects requires health impact assessments during project planning, measurable indicators for tracking progress, and stable funding beyond the RRF period.

Keywords: *healthcare digitalization, recovery and resilience facility, public health*

1 UVOD

Slovensko zdravstvo se sooča z izzivi digitalne razdrobljenosti in neenotnosti, saj zbiramo velike količine nepovezanih podatkov, ki pogosto ne koristijo niti zdravstvenemu osebju niti bolnikom. Zakonodaja s področja digitalizacije je zastarela in ne zadostuje potrebam hitro razvijajoče se družbe, kjer so potrebe po digitaliziranih podatkih in analizah velike (1). Zato je nujno, da na področju zdravstvenega informacijskega sistema stopimo v korak s časom.

V okviru Načrta za okrevanje in odpornost se izvajajo številni projekti digitalizacije zdravstva, katerih cilj je izboljšati kakovost in dostopnost zdravstvenih storitev. Med ključnimi projekti so:

podpora digitalni transformaciji zdravstva, vzpostavitev sistema za upravljanje s strateškimi podatkovnimi viri, zdravje na daljavo in telemedicina, certifikacija rešitev za uporabo eZdravja, eKarton in enotni podatkovni model, centralni PACS sistem (C-PACS), prehod na brezpapirno poslovanje zdravstvenih izvajalcev, zagotovitev enotne informacijske podpore z nadgradnjami lokalnih sistemov, elektronski temperaturno terapijski list (eTTL), robotizirana priprava, shranjevanje in razdeljevanje zdravil, prepoznavna govora za zdravnike, informacijski sistem za dispečerje v zdravstvu in avtomatizacija delovnih razporedov v zdravstvu (2).

Ti projekti predstavljajo pomemben korak k modernizaciji slovenskega zdravstvenega sistema ter izboljšanju kakovosti in dostopnosti zdravstvenih storitev za vse državljane. Vendar pa se Slovenija še vedno sooča z izzivi, kot so pomanjkanje enotne strategije, zastarela tehnologija in neustrezna integracija različnih informacijskih sistemov (3).

Digitalizacija zdravstva in projekti iz Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) Slovenije naslavlja številne ključne javnozdravstvene probleme, ki so značilni za sodobne zdravstvene sisteme. Nekateri izmed teh problemov vključujejo nerazpoložljivost in neenotnost zdravstvenih podatkov, dolge čakalne dobe in obremenjenost zdravstvenega osebja, pomanjkanje dostopnosti zdravstvenih

storitev, zlasti v ruralnih območjih, zdravstvene neenakosti med različnimi družbenimi skupinami, pomanjkanje standardizacije in kakovosti zdravstvenih storitev, pomanjkanje fleksibilnosti in odzivnosti sistema v kriznih situacijah, ter varnost podatkov in zaščito osebnih informacij (4).

Digitalizacija zdravstva, kot del širših prizadevanj za izboljšanje sistema javnega zdravja v Sloveniji, torej naslavlja ključne izzive, kot so izboljšanje dostopnosti, kakovosti, varnosti in učinkovitosti zdravstvenih storitev, kar ima dolgoročen pozitiven vpliv na javno zdravje (5).

2 METODE

Pri raziskovanju vpliva projektov za digitalizacijo zdravstva iz Načrta za okrevanje in odpornost na javno zdravje v Sloveniji so bile uporabljene različne raziskovalne metode, ki omogočajo celovit vpogled v učinke teh projektov na zdravstveni sistem. Ključna uporabljena metoda je bila analiza dokumentov in poročil, vključno z uradnimi poročili, strateškimi načrti, zakonodajnimi okviri in javnimi objavami o digitalizaciji zdravstva. Ta analiza je omogočila pridobitev informacij o ciljih, vsebinah in pričakovanih rezultatih posameznih projektov. Pregled poročil je prav tako omogočil oceno napredka pri izvajanju projektov ter identifikacijo morebitnih izzivov in ovir pri implementaciji (6, 7).

Primerjava slovenskih projektov digitalizacije zdravstva z mednarodnimi primeri je bila izvedena na podlagi analiz uspešnih praks v drugih evropskih državah. Strategija digitalizacije zdravstva v Sloveniji za obdobje 2022–2027 je bila pripravljena v sodelovanju z mednarodnimi strokovnjaki in temelji na izkušnjah držav, kot sta Estonija in Finska (8). Poleg tega so slovenski projekti digitalizacije zdravstva oblikovani po vzoru dobrih praks najrazvitejših držav Evropske unije (9). Projekti, financirani iz evropskih sredstev v okviru Načrta za okrevanje in odpornost, so bili predstavljeni kot ključni za posodobitev slovenskega zdravstvenega sistema (5).

Sistemska analiza je bila uporabljena za razumevanje kompleksnosti in medsebojnih povezav v zdravstvenem sistemu, ki so se

spreminjale zaradi uvajanja digitalizacije. Ta metoda je omogočila prepoznavanje vpliva digitalizacije na različne vidike zdravstvenega sistema, vključno z organizacijo dela, kakovostjo oskrbe in interakcijo med različnimi deležniki (zdravstvenimi delavci, pacienti, vladnimi organi) (10).

Te metode so skupaj omogočile celovito analizo vpliva projektov digitalizacije zdravstva na javno zdravje v Sloveniji in pomagale oblikovati priporočila za nadaljnje izboljšanje sistema.

3 REZULTATI

3.1 Podpora digitalni transformaciji zdravstva

Projekt »Podpora digitalni transformaciji zdravstva« je ključni element digitalizacije slovenskega zdravstvenega sistema, katerega namen je izboljšati kakovost in dostopnost zdravstvenih storitev ter okrepiti javno zdravje v Sloveniji. Projekt se osredotoča na krepitev interdisciplinarnega tima strokovnjakov z znanji s področja informatike in zdravstva, kar omogoča učinkovito izvajanje projektov digitalne transformacije. Ključni cilji projekta vključujejo gradnjo interdisciplinarnega tima, usposabljanje in razvoj kadrov, ter sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki.

Pričakovani rezultat projekta je učinkovito izvajanje projektov digitalizacije in povečanje digitalne pismenosti. S tem projektom Slovenija gradi temelje za trajnostno digitalno preobrazbo zdravstvenega sistema, kar bo dolgoročno pozitivno vplivalo na javno zdravje v državi.

3.2 Vzpostavitev sistema za upravljanje s strateškimi podatkovnimi viri v zdravstvenem sistemu

Projekt »Vzpostavitev sistema za upravljanje s strateškimi podatkovnimi viri v zdravstvenem sistemu« ima pomemben vpliv na javno zdravje, saj omogoča boljše upravljanje podatkov in podporo odločanju v zdravstvenem sistemu. Ključni cilji projekta vključujejo konsolidacijo podatkovnih

virov, vzpostavitev centralnega čakalnega seznama ter zagotavljanje dostopa do kakovostnih in celovitih podatkov za ključne deležnike, kot so Ministrstvo za zdravje, javni zdravstveni zavodi in izvajalci zdravstvenih storitev.

S tem projektom se izboljšuje učinkovitost odločanja na podlagi ažurnih informacij, kar prispeva k boljši organizaciji zdravstvenih storitev, optimizaciji virov in zmanjšanju čakalnih dob. Prav tako omogoča boljšo preglednost poslovanja bolnišnic ter dostop do podatkov za analize in strategije, kar je ključno za načrtovanje in izvajanje ukrepov za izboljšanje javnega zdravja.

3.3 Zdravje na daljavo in telemedicina

Projekt »Zdravje na daljavo in telemedicina« ima velik potencial za izboljšanje javnega zdravja, saj uvaja inovativne rešitve za zagotavljanje zdravstvenih storitev na daljavo. Ključni cilji projekta vključujejo razvoj sistema za izvajanje storitev na daljavo prek aplikacije in portala zVEM, digitalizacijo vprašalnikov, izboljšanje e-posvetov, ter daljinsko spremljanje vitalnih znakov.

Projekt bo prispeval k večji varnosti pacientov, učinkovitejšemu upravljanju zdravstvenih storitev ter razbremenitvi zdravstvenega kadra. Prav tako bo omogočil hitrejšo in bolj zanesljivo diagnozo ter spremljanje zdravstvene obravnave, kar bo dolgoročno izboljšalo kakovost zdravstvenih storitev in dostopnost za paciente.

3.4 Certifikacija rešitev za uporabo eZdravja

Projekt »Certifikacija rešitev za uporabo eZdravja« ima pomemben vpliv na javno zdravje, saj vzpostavlja jasen mehanizem certificiranja lokalnih rešitev za povezovanje s centralnimi gradniki eZdravja in evropskega zdravstvenega podatkovnega prostora. Ključni cilji projekta vključujejo zagotovitev jasnih zahtev za uporabo centralnih gradnikov eZdravja, izboljšanje kakovosti lokalnih sistemov prek jasno definiranih funkcionalnih, tehničnih in varnostnih zahtev, podporo evropskemu zdravstvenemu podatkovnemu prostoru v skladu z uredbo EU (EHDS).

Projekt prispeva k večji varnosti upravljanja z informacijami, izboljšanju kakovosti zdravstvenih storitev ter omogoča boljšo organizacijo in dostopnost podatkov za strateško načrtovanje. Poleg tega zagotavlja svetovanje in pomoč izvajalcem, kot so bolnišnice in zdravstveni domovi, pri prehodu na nove sisteme.

3.5 eKarton in enotni administrativni podatkovni model

Projekt »eKarton in enotni administrativni podatkovni model« ima velik vpliv na javno zdravje, saj omogoča boljšo organizacijo, dostopnost in uporabo zdravstvenih podatkov. Ključni cilji projekta vključujejo nadgradnjo Centralnega registra podatkov o pacientih (CRPP), razvoj enotnega podatkovnega modela za preventivne preglede otrok, odraslih, nosečnic, medicine dela, prometa in športa ter obravnavo sladkorne bolezni, vzpostavitev podatkovnega skladišča za sekundarno rabo kliničnih podatkov za analize in načrtovanje, digitalizacijo zdravstvene dokumentacije, ter učinkovito sodelovanje med izvajalci zdravstvene dejavnosti.

Projekt prispeva k večji preglednosti, kakovosti in učinkovitosti zdravstvenih storitev ter podpira načelo »Vpiši enkrat, uporabi večkrat«. Prav tako omogoča skladnost z evropsko zakonodajo glede čezmejne izmenjave zdravstvenih podatkov.

3.6 Centralni PACS sistem (C-PACS)

Projekt »Centralni PACS sistem (C-PACS)« ima pomemben vpliv na javno zdravje, saj omogoča boljšo organizacijo in dostopnost radioloških podatkov. Ključni cilji projekta vključujejo vzpostavitev centralnega sistema za shranjevanje slikovnega materiala, univerzalni dostop do radioloških preiskav, zmanjšanje količine sevanja, ter izogibanje zamudnim postopkom uvažanja in izvažanja preiskav na fizične medije (CD, DVD, USB ključ).

Projekt prispeva k večji varnosti pacientov, boljši organizaciji zdravstvenih storitev ter zmanjšanju stroškov.

3.7 Prehod na brezpapirno poslovanje zdravstvenih izvajalcev

Projekt »Prehod na brezpapirno poslovanje zdravstvenih izvajalcev« ima pomemben vpliv na javno zdravje, saj uvaja celovit sistem za digitalizacijo in enostavno izmenjavo zdravstvenih podatkov in dokumentov. Ključni cilji projekta vključujejo digitalizacijo zdravstvene dokumentacije, vzpostavitev pravil za pripravo in hrambo dokumentacije, okolju prijazno poslovanje, poenostavitev postopkov, ter povečano varnost in sledljivost.

Projekt prispeva k večji preglednosti, učinkovitosti in dostopnosti zdravstvenih storitev, hkrati pa razbremenjuje zdravstvene izvajalce administrativnih nalog.

3.8 Nabava dodatne opreme za digitalno transformacijo pri izvajalcih

Projekt »Nabava dodatne opreme za digitalno transformacijo pri izvajalcih« ima pomemben vpliv na javno zdravje, saj podpira digitalno transformacijo zdravstvenih izvajalcev z zagotavljanjem ustrezne infrastrukture. Ključni cilji projekta vključujejo zagotavljanje enotne informacijske podpore, pripravo na delovanje v načinu »brez povezave«, ter preprečevanje podvajanja nabav.

Projekt prispeva k boljši organizaciji zdravstvenih storitev, večji varnosti podatkov in učinkovitejšemu delovanju zdravstvenih izvajalcev.

3.9 Elektronski temperaturno terapijski list (eTTL)

Projekt »Elektronski temperaturno terapijski list (eTTL)« ima velik vpliv na javno zdravje, saj uvaja digitalizacijo kliničnih procesov za spremljanje pacientovih vitalnih znakov in terapij. Ključni cilji projekta vključujejo digitalizacijo podatkov o pacientih, večjo varnost pacientov, razbremenitev zdravstvenega kadra, hitrejše premike pacientov, ter centralizacijo podatkov

Projekt prispeva k večji preglednosti, kakovosti in učinkovitosti zdravstvenih storitev ter podpira digitalno transformacijo zdravstva.

3.10 Robotizirana priprava, shranjevanje in razdeljevanje zdravil

Projekt »Robotizirana priprava, shranjevanje in razdeljevanje zdravil« ima pomemben vpliv na javno zdravje, saj uvaja avtomatizirane sisteme za učinkovitejšo upravljanje z zdravili v bolnišničnih lekarnah. Ključni cilji projekta vključujejo razbremenitev farmacevtov, večjo varnost pacientov, učinkovitejšo upravljanje zalog, robotsko pripravo kemoterapije, ter povezljivost z drugimi sistemi.

Projekt prispeva k večji učinkovitosti, varnosti in kakovosti zdravstvenih storitev ter razbremenjuje zdravstveno osebje administrativnih nalog.

3.11 Prepoznavna govora za zdravnike (osnovna zdravstvena dejavnost)

Projekt »Prepoznavna govora za zdravnike (osnovna zdravstvena dejavnost)« ima pomemben vpliv na javno zdravje, saj uvaja orodje za prepoznavo govora, ki zdravstvenemu osebju omogoča večjo učinkovitost pri zapisovanju zdravstvene dokumentacije. Ključni cilji projekta vključujejo učinkovitejšo delo zdravstvenih delavcev, stroškovno učinkovitost, integracijo z eZdravjem ter podporo zakonodajnim spremembam.

Projekt prispeva k večji učinkovitosti zdravstvenih storitev, zmanjšanju administrativnih nalog in izboljšanju kakovosti oskrbe pacientov.

3.12 Informacijski sistem za dispečerje

Projekt »Informacijski sistem za dispečerje« ima velik vpliv na javno zdravje, saj omogoča prenovi informacijskega sistema za Dispečersko službo zdravstva in mobilne enote nujne medicinske pomoči. Ključni cilji projekta vključujejo vzpostavitev informacijskega sistema za dispečerje, podporo mobilnim enotam nujne medicinske pomoči, celovit sistem za obvladovanje posebnih dogodkov ter enovit sistem poročanja.

Projekt prispeva k zmanjšanju administrativnih nalog, krajšim intervencijskim časom ter izboljšanju kakovosti delovanja sistema nujne medicinske pomoči.

3.13 Nacionalni register zdravil (prej Centralna baza zdravil)

Projekt »Nacionalni register zdravil« predstavlja pomembno pridobitev za celoten zdravstveni sistem. Ključni pozitivni učinki vključujejo zmanjšanje napak pri predpisovanju in izdaji zdravil, boljšo koordinacijo oskrbe, zmanjšanje administrativnega bremena in mednarodno interoperabilnost.

Ti vidiki prispevajo k bolj varni, pregledni in učinkoviti zdravstveni oskrbi, kar neposredno vpliva na izboljšanje javnega zdravja in kakovosti življenja prebivalstva.

3.14 Avtomatizacija delovnih razporedov v zdravstvu

Projekt »Avtomatizacija delovnih razporedov v zdravstvu« ima pomemben in večplasten vpliv na javno zdravje, saj posredno in neposredno prispeva k večji učinkovitosti zdravstvenega sistema, izboljšanju pogojev dela ter s tem tudi kakovosti oskrbe pacientov. Glavni vplivi so izboljšanje razpoložljivosti zdravstvenega kadra, zmanjševanje izgorelosti in izboljšanje dobrega počutja zaposlenih, povečanje operativne učinkovitosti zdravstvenih ustanov, neposredni prispevek k varnosti pacientov, ter podpora podatkovno podprtemu odločanju.

4 DISKUSIJA

Analiza projektov, povezanih z digitalizacijo zdravstva v okviru slovenskega Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) kaže, da imajo številni ukrepi potencial za pomemben prispevek k izboljšanju javnega zdravja. Ta prispevek pa je pogosto posreden, neizrazit in premalo merljiv. Javno zdravje ni dosledno prepoznano kot samostojen strateški cilj, temveč zgolj kot spremljevalni učinek širših infrastrukturnih, okoljskih ali socialnih reform (10, 11).

Ena ključnih pomanjkljivosti je odsotnost sistematičnega vključevanja javnozdravstvenih kriterijev pri načrtovanju in ocenjevanju projektov. Čeprav so vsebine, kot so digitalizacija zdravstva,

preventivni programi in izboljšanje dostopnosti, na splošno usklajene z evropskimi in svetovnimi smernicami na področju zdravja, v projektni dokumentaciji pogosto ni konkretnih kazalnikov za spremljanje javnozdravstvenih učinkov. S tem se zmanjšuje možnost za spremljanje napredka in oceno dejanskega vpliva projektov na zdravje prebivalstva, zlasti na zmanjševanje neenakosti in krepitev preventivnega delovanja (12,13).

Pozitivno velja izpostaviti usmerjenost NOO v digitalno preobrazbo zdravstva, ki vključuje elektronske zdravstvene zapise, telemedicinske storitve ter izboljšano povezljivost med zdravstvenimi ustanovami. Takšne rešitve lahko dolgoročno povečajo učinkovitost, zmanjšajo administrativna bremena in izboljšajo dostop do storitev. Vendar uspešnost teh ukrepov močno pogojuje stopnja digitalne pismenosti uporabnikov in usposobljenost zdravstvenega kadra, kar ostaja izziv (14).

Pomemben poudarek je tudi na krepitvi preventive, predvsem na področju duševnega zdravja in nenalezljivih kroničnih bolezni. Vlaganja v preventivo so dolgoročno stroškovno učinkovita in lahko pomembno prispevajo k zmanjševanju zdravstvenih neenakosti. Kljub temu pa bo za trajnostne učinke nujno zagotoviti stabilno financiranje tudi po izteku sredstev NOO.

Omejitve analize vključujejo dejstvo, da je temeljila zgolj na analizi dokumentov in strateških načrtov, brez izvedbe anket, intervjujev ali merjenja dejanskih zdravstvenih izidov. Poleg tega se večina projektov še izvaja, zato dolgoročni vplivi na javno zdravje še niso merljivi. Ostajajo tudi odprta vprašanja o dejanski vključenosti ranljivih skupin ter regionalnih razlikah v dostopnosti do storitev.

Za bolj celostno vključevanje javnega zdravja v prihodnje razvojne politike in projekte je zato ključno uvesti zdravstveno presojo že v fazi načrtovanja projektov, oblikovati merljive kazalnike za spremljanje zdravstvenih učinkov, okrepiti medresorsko sodelovanje in vključevanje javnozdravstvenih strokovnjakov, sistematično spremljati učinke na zdravstveno pravičnost ter izvesti naknadne evalvacije že zaključenih projektov. Le s takšnim pristopom bo mogoče

v celoti izkoristiti potencial NOO za dolgoročno izboljšanje zdravja prebivalstva in zmanjševanje zdravstvenih neenakosti.

5 ZAKLJUČEK

Analiza slovenskih projektov v okviru Nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost (NOO) kaže, da ima načrt pomemben potencial za izboljšanje javnega zdravja, predvsem na področjih digitalizacije, preventive in dostopnosti zdravstvenih storitev. Kljub temu javno zdravje večinoma ni sistematično prepoznano kot osrednji ali presečni cilj, temveč se pojavlja kot posredna korist posameznih sektorskih ukrepov – predvsem na področjih zdravstva, okolja in trajnostne mobilnosti.

Pomanjkanje specifičnih zdravstvenih kazalnikov, odsotnost formalnih zdravstvenih presoj ter nezadostna uveljavitev pristopa »zdravje v vseh politikah« zmanjšujejo možnosti za celostno spremljanje in ovrednotenje učinkov projektov na zdravje prebivalstva. Še posebej to omejuje priložnost za ciljno zmanjševanje zdravstvenih neenakosti in krepitev pravičnosti v zdravju, zlasti pri ranljivih skupinah.

Za učinkovitejšo uporabo transformativnega potenciala NOO je ključno, da se javno zdravje dosledno vključuje v vse faze priprave in izvajanja ukrepov – od načrtovanja do evalvacije. Potrebni so strukturirani kazalniki, interdisciplinarno sodelovanje ter vključevanje javnozdravstvene stroke. Poleg tega bo dolgoročna uspešnost ukrepov odvisna od stabilnega financiranja in zmožnosti, da se preobrazbene spremembe utrdijo kot trajni del sistema.

NOO predstavlja pomembno priložnost za modernizacijo slovenskega zdravstvenega sistema. Njegova dolgoročna vrednost pa bo določena predvsem z zmožnostjo vključevanja zdravja kot systemskega in presečnega cilja vseh politik, ki vplivajo na kakovost življenja in blaginjo prebivalcev.

LITERATURA

- Tepej Jočič, L. (2021). Impact of data protection regulation on Slovenian eHealth. *Journal of Global Health*, 11(03063). <https://doi.org/10.7189/jogh.11.03063>
- Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. (n.d.). *Digitalizacija zdravstva*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/prenova-zdravstvenega-sistema/digitalizacija-zdravstva>
- Bajrić, S. (2023). Building a sustainable ecosystem for eHealth in Slovenia: Opportunities, challenges, and strategies. *Digital Health*, 9, 1–12. <https://doi.org/10.1177/20552076231205743>
- Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. (2022, 10. marec). *V sklopu Načrta za okrevanje in odpornost na voljo 83 milijonov evrov za digitalizacijo zdravstva*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/novice/2022-03-10-v-sklopu-nacrta-za-okrevanje-in-odpornost-na-voljo-83-milijonov-evrov-za-digitalizacijo-zdravstva>
- Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. (2025, 8. januar). *Predstavitev projektov za digitalizacijo zdravstva*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/novice/2025-01-08-predstavitev-projektov-za-digitalizacijo-zdravstva>
- Evropska komisija. (n.d.). *Slovenija na poti v digitalizacijo: Načrt za okrevanje, odpornost, druge finančne spodbude, primeri*. Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji. Dostopno na https://slovenia.representation.ec.europa.eu/novice-dogodki/dogodki/slovenija-na-poti-v-digitalizacijo-nacrt-za-okrevanje-odpornost-druge-financne-spodbude-primeri_sl
- Evropsko računsko sodišče. (2022). *Posebno poročilo: Nacionalni načrti za okrevanje in odpornost*. Urad za publikacije Evropske unije. Dostopno na <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/nrrp-21-2022/sl>
- Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. (2023, 13. januar). *Digitalizacija je ključen korak do modernega zdravstvenega sistema*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/novice/2023-01-13-digitalizacija-je-kljucen-korak-do-modernega-zdravstvenega-sistema>
- Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. (n.d.). *Digitalizacija zdravstva*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/prenova-zdravstvenega-sistema/digitalizacija-zdravstva>
- Institut Jožef Stefan. (2024). *IS2024 - SIZN 2024 paper 9-1*. Institut Jožef Stefan. Dostopno na https://is.ijs.si/wp-content/uploads/2024/10/IS2024_-_SIZN_2024_paper_9-1.pdf
- Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (n.d.). *Načrt za okrevanje in odpornost*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacrt-za-okrevanje-in-odpornost>
- Ministrstvo za finance Republike Slovenije. (n.d.). *O Načrtu za okrevanje in odpornost*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/nacrt-za-okrevanje-in-odpornost/o-nacrtu-za-okrevanje-in-odpornost>
- Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. (n.d.). *Dostopnost in varnost zdravstvenega varstva*. Vlada Republike Slovenije. Dostopno na <https://www.gov.si/podrocja/zdravje/dostopnost-in-varnost-zdravstvenega-varstva>
- Kosednar, H. (2025, januar 21). *Digitalizacija zdravstva in storitve eZdravja v Sloveniji*. Predavanje na Seminarju iz kakovosti in varnosti v zdravstvu, socialne medicine, higijene, epidemiologije in zdravstvene ekonomike za pripravnike zdravnike in zobozdravnike.